

**Голові спеціалізованої вченої
ради Д 17.127.03
в Класичному приватному університеті
доктору наук з державного управління
професору Огаренку В.М.**

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

доктора наук з державного управління, професора

Парубчака Івана Орестовича

на дисертаційне дослідження Сопіної Олени Анатоліївни,

на тему: «Формування та реалізація державної політики у сфері зв'язків із

громадськістю», подану на здобуття наукового ступеня

кандидата наук з державного управління

за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління

Актуальність теми дослідження

Зв'язки з громадськістю є відповідальною та важливою сферою діяльності органів державної влади, які передбачають різноманітні технології та шляхи реалізації інформаційної взаємодії з громадськістю. Без чесних, доброзичливих та відкритих відносин між громадськістю та органами державної влади їхня робота може бути проблематичною та не ефективною. Демократизація суспільства, глобалізаційні процеси і навіть європейські виклики в сфері реформування сучасних владних органів управління не підвищують актуальність питання необхідності вдосконалення зв'язків з громадськістю так, як інформатизація суспільства, яке є носієм соціального капіталу і має доступ до інформаційного капіталу, в тому числі органів державної влади.

Підтримка формування громадянського суспільства в Україні і розбудови правової держави, регулювання та координація інформаційних відносин має важливе значення. Оскільки суспільство зацікавлене в

ефективному використанні державної інформації, вона повинна бути доступною для кожного громадянина. Зважаючи на це, органи влади повинні використовувати новітні інформаційні технології для надання інформації громадянам. Саме тому сьогодні важливо, щоб керівники органів державної влади усвідомили значущість функціонування служб зв'язків із громадськістю. Це допоможе підняти імідж органів влади й поступово повернути довіру до держави в цілому.

Все вищевикладене доводить актуальність обраної теми дослідження.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, що наведено в дисертації

Висновки та рекомендації, сформульовані в дисертаційній роботі Сопіної О.А. є достатньо обґрунтованими, що досягається вдало обраними метою та завданнями дослідження.

Використання Сопіною О.А. у своїй роботі різних наукових методів дослідження дозволило їй досягти повноти та всебічності аналізу поставлених проблем. Рекомендації, висновки автора ґрунтуються також на критичному осмисленні найсучасніших здобутків вітчизняної та зарубіжної науки державного управління.

Інформаційною базою дослідження слугували законодавчі та нормативно-правові акти Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, накази Національного агентства України з питань державної служби, статистичні матеріали й соціологічні дослідження Центру Разумкова та Фонду «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва, наукові публікації українських і зарубіжних учених щодо реалізації державної комунікативної політики в Україні.

Вірогідність результатів дослідження підтверджено відповідною апробацією на науково-практичних конференціях.

Тому ознайомлення з дисертаційною роботою Сопіної О.А. дає підстави стверджувати про достовірність та обґрунтованість наукових

положень, висновків і рекомендацій, що в ній містяться.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Наукові результати, теоретичні положення й висновки дослідження отримано в межах наукових робіт Класичного приватного університету «Теорія і практика публічного управління й адміністрування в Україні та зарубіжних країнах» (номер державної реєстрації 0116U002645) та «Теоретико-методологічні та філософсько-історичні основи розвитку й перспективи реформування державного управління в Україні» (номер державної реєстрації 0113U000589). Внесок здобувачки полягає в розробці напрямів удосконалення комунікаційного механізму державної політики внутрішніх зв'язків із громадськістю.

Практичне значення роботи і використання результатів дослідження

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості їх використання в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, що сприятиме підвищенню ефективності комунікативного зв'язку з громадськістю.

Пропозиції авторки стосовно науково-практичного підходу до підвищення іміджу органів державної влади, в якому показано безпосередній вплив іміджу державного службовця на імідж державного органу, враховано в діяльності Головного управління Державної податкової служби України в Запорізькій області (246/11–05 від 05.11.2020).

Теоретичні положення дисертаційної роботи використовують у навчальному процесі Класичного приватного університету при викладанні таких дисциплін: «Державне управління», «Публічна політика і управління» (довідка № 112 від 16.02.2021).

Наукова новизна одержаних результатів

Наукова новизна полягає в дослідженні теоретичних аспектів та наданні

практичних рекомендацій з удосконалення державної політики у сфері зв'язків із громадськістю. Наукові положення, розроблені в процесі дослідження обраної теми заслуговують на увагу.

Так, має не тільки наукову цінність, а й практичне значення розроблений дисертантом науково-практичний підхід до підвищення іміджу органів державної влади, зокрема показано безпосередній вплив іміджу державного службовця на імідж державного органу в цілому. Застосування підходу передбачає аналіз складових іміджу обох суб'єктів відносин; встановлення негативних факторів впливу на імідж державного службовця та державної інституції; розробку методів підвищення рівня іміджу державного службовця.

Для покращення взаємодії органів державного управління з громадськістю може бути застосований удосконалений автором дисертації механізм функціонування зв'язків із громадськістю в системі державного управління, який подано у вигляді поєднання впливу внутрішніх і зовнішніх PR-інструментів на формування громадської думки (з урахуванням її ознак за паблік рилейшнз), яка безпосередньо впливає на якість діяльності та формування іміджу органів державної влади. Виявлено вплив з урахуванням ознак громадської думки за паблік рилейшнз.

Заслужує на увагу запропонований дисертантом науково-практичний підхід до вдосконалення процесу державного регулювання механізмів медіакомунікації в контексті забезпечення інформаційної безпеки з використанням конкретних інструментів та із застосуванням підходів до підвищення рівня медіаграмотності громадськості в напрямі дотримання принципів, які мають бути закладені в основу, що сприяло б підвищенню компетентності осіб у напрямі можливості працювати з інформацією (зокрема збирати, аналізувати, критично оцінювати, обробляти та застосовувати).

Безперечно корисними видаються запропоновані Сопіною О.А. рекомендації щодо підвищення організаційного забезпечення внутрішнього PR-супроводу в системі державного управління України; зокрема, розглянуто

можливість застосування функціонального підходу до зв'язків із громадськістю в системі державного управління; рекомендовано шляхи оптимізації внутрішніх зв'язків із громадськістю як чинника вдосконалення комунікаційного механізму державного управління; державне регулювання механізмів медіакомунікації в контексті формування громадської думки з дотриманням інформаційної безпеки.

Стиль та мова викладення результатів дисертаційної роботи

Подана до захисту дисертаційна робота написана науковою мовою, матеріал викладено у логічній послідовності. Розділи дисертації є логічно пов'язаними між собою. У цілому, слід зазначити, що стиль написання дисертаційної роботи характеризується науковою обґрунтованістю та послідовністю, аргументованістю висновків. Проведене дослідження має теоретичний, методичний та прикладний аспекти, що є характерним для наукової роботи.

Повнота викладу основних результатів у наукових фахових виданнях

Основні положення дисертації опубліковано у 7 наукових статтях, що визнані як фахові з державного управління та включенні до міжнародних наукометричних баз даних, включаючи 1 статтю в зарубіжному виданні, а також у 6 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Дисертаційна робота є самостійно виконаною науковою працею, в якій викладено авторський підхід щодо розробки практичних рекомендацій із вдосконалення державної політики у сфері зв'язків із громадськістю.

Автореферат дисертації достатньо повно розкриває основні її положення і є ідентичним за структурою та змістом роботи. Всі наукові положення, висновки і рекомендації, представлені в авторефераті, детально розкриті в дисертації.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертаційної роботи та автореферату

1. З назви дисертаційного дослідження випливає, що робота має бути присвячена як внутрішнім, так і зовнішнім зв'язкам з громадськістю. Проте, на жаль, в тексті дисертаційного дослідження, на наш погляд, замало уваги приділяється саме зовнішнім зв'язкам із громадськістю.

2. В розділі 1 (п. 1.4 дисертаційного дослідження) автор дуже ґрунтовно аналізує нормативно-правове забезпечення процесу формування та реалізації державної політики зв'язків із громадськістю, зокрема, виділяє чотири етапи порядку прийняття нормативно-правових актів. На нашу думку, робота виглядала б значно краще, якщо б автор зробив узагальнений висновок відносно проведеного ним аналізу.

3. Дисертант в Розділі 2 (п. 2.2) багато уваги приділяє програмам підвищення кваліфікації державних службовців, наголошуючи на тому, що для зростання позитивного іміджу органів державної влади та місцевого самоврядування ті зобов'язані постійно підвищувати свою професійну кваліфікацію і акцентує увагу саме на фахівцях з державного управління. Натомість, вважаємо за доцільне приділити окрему увагу на визначення ролі фахівця зв'язків із громадськістю, на його особистих якостях та ключових здібностях, кваліфікації, практичному навчанні тощо.

4. 9. Вбачається дискусійним деякі елементи розробленого автором науково-практичного підходу до підвищення іміджу органів державної влади (Розділ 2, п.2.2). Зокрема, це стосується методів підвищення рівня іміджу, таких як підвищення рівня кваліфікації, робота з іміджмейкером, надання психологічної допомоги. Так само викликають запитання складові іміджу державного службовця. Можливо, доцільно було додати наряду з негативними факторами впливу на імідж державного службовця позитивні характеристики у формуванні іміджу державних службовців.

Загальний висновок

Вказані вище дискусійні положення і зауваження не зменшують вагомості результатів дослідження та загальну теоретичну і прикладну значущість дисертаційної роботи.

Дисертаційна робота Сопіної Олени Анатоліївни є самостійним, завершеним науковим дослідженням, результати якого мають наукову новизну, теоретичну та практичну цінність. Одержані результати є достатньо обґрунтованими та достовірними. Опубліковані за темою дисертації наукові праці достатньо повно відображують основні положення, висновки та рекомендації, які стали результатом авторського дослідження. Автореферат повністю відповідає змісту роботи.

За актуальністю теми дослідження, змістом його матеріалу, науковою новизною, рівнем обґрунтованості та достовірності отриманих результатів, їх цінністю дисертаційна робота відповідає вимогам МОН України та пп. 9, 11, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою КМУ від 24 липня 2013 р., № 567, а її автор – Полковнікова Наталія Олександрівна заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.04 – місцеве самоврядування.

Офіційний опонент:

**доктор наук з державного управління,
професор, завідувач кафедри
публічного управління та адміністрування
Львівського національного університету
ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С. З. Гжицького**

ВІРНО

НАЧАЛЬНИК ВІДДІЛУ КАДРІВ
ЛЬВІВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ
ІМЕНІ С.З.ГЖИЦЬКОГО

І.О. Парубчак

Тетяна